

Alkotmánybíróság

1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 2. § (3) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva

i n d í t v á n y o z o m,

hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság vizsgálja meg, és az Abtv. 41. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében semmisítse meg

- a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Kev.) 4. § (2) és (3) bekezdéseit, mert azok ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve)
- a Kev. 5. § (2) bekezdésének első mondatát, valamint (4) bekezdését, mivel azok ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve);
- a Kev. 14. §-át az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve), XIX. cikkével (szociális biztonsághoz való jog), valamint VI. cikk (2) bekezdésével (személyes adatok védelméhez való jog);
- a Kev. 17. § (2) bekezdését, mivel az ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve).

Az Abtv.-ben biztosított jogkör hiányában nem indítványozhatom, azonban az Alkotmánybíróság figyelmébe ajánlom annak vizsgálatát, hogy a Kev.-ben meghatározott új szabályozási koncepció bevezetése során érvényesültek-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből következő bizalomvédelemből eredő alkotmányossági követelmények, vagy jogalkotói mulasztás áll-e fenn.

I n d o k o l á s

1. Az Ajbt. 2. § (3) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosja kezdeményezheti a jogszabályok Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát az Alkotmánybíróságnál.

Az Abtv. 24. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság a jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját az alapvető jogok biztosának határozott kérelmet tartalmazó indítványa alapján akkor vizsgálja, ha az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint a jogszabály alaptörvény-ellenessége fennáll. Az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybíróság az Abtv. 24-26. § szerinti eljárásában a hatályos jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességét megállapítja, a jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést teljesen vagy részben megsemmisíti.

Az indítvány előkészítése és előterjesztése során az Ajbt. és az Abtv. idézett rendelkezései mellett figyelembe vettem az alapvető jogok biztosja vizsgálatának szakmai szabályairól és

módszereiről szóló 2/2012. (I. 20.) AJB utasítást. Az AJB utasításban felsorolt szempontok közt szerepel, hogy az indítványozást indokolhatja különösen az, ha az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogok, *alkotmányos elvek és követelmények érvényesülésével* kapcsolatos alkotmányossági aggály merül fel, továbbá, ha az alapjogsérelem *kirívó súlyú*, illetve a *sérelmet szenvedők száma jelentős*.

Közel 30 magánszemély, valamint két társadalmi szervezet azzal a beadvánnyal fordult hozzám, hogy kezdeményezzem a Ketr. Alaptörvénnyel való összhangjának utólagos vizsgálatát az Alkotmánybíróságnál. A beadványozók szerint a Ketr. egésze, illetve egyes rendelkezései nem felelnek meg a jogállamiság elvének és a jogbiztonság követelményének, ellentétesek a szerzett jogok védelmével és számos alapjogot sértenek. A beadványokban elsősorban a korábbi szolgálati nyugdíjak járandósággá alakítását és megadóztatását, valamint a szolgálati járandóság szünetelésének és megvonásának lehetőségét kifogásolták.

A jelen indítvány tárgykörébe vont panaszok beadványozói sérelmezték, különösen a szolgálati járandóság esetében, hogy személyi jövedelemadó terheli azt annak ellenére, hogy a szolgálati nyugdíjra (járandóságra) korábbi járulékfizetésük miatt jogosultságot szereztek, a nyugdíj pedig nem adóköteles.

A szolgálati nyugdíjjal kapcsolatos másik panaszokról a korábban biztosítási jogviszonyt feltételező szolgálati nyugdíjból átalakult szolgálati járandóság szüneteltetése miatt jelentkezett. Ha a jogosult a szolgálati viszonyának időtartama alatt szándékos bűncselekményt követ el, járandóságának folyósítását szüneteltetni rendeli a törvény. Ez új rendelkezés. A jogszerűen szerzett szolgálati nyugdíj elvonása mint szankció visszas, az öregségi nyugdíj akkor is jár, ha valaki büntetés-végrehajtási intézményben tölti idejét. Az új szabály folytán korlátozza a törvény az információs önrendelkezés jogát is azáltal, hogy automatikusan lekérdezi a büntetés nyilvántartásból a szüneteltetés okának megállapítása céljából minden személy adatát. Az aránytalan és szükségtelen jogkorlátozást nehezményezték a beadványozók.

Végül, visszas helyzetet teremt a törvény azáltal, hogy szankcióként megvonja a korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság lehetőségét a „feketén” munkát vállalótól, és később sem teszi lehetővé az igénybevételt az esetlegesen törvényesen szerzett nyugdíjra, ellátásra, járadékra.

Az AJB utasításban megfogalmazott szempontrendszernek megfelelően a beadványt és az abban jelzett alkotmányossági problémákat áttekintettem és arra a következtetésre jutottam, hogy a Ketr. elfogadásával, illetve egyes rendelkezéseivel *kapcsolatban súlyos alkotmányossági aggályok merülnek fel*, így tehát *e beadványok nyomán* fogalmazom meg a Ketr. egyes rendelkezéseinek megsemmisítésére vonatkozó indítványomat.

2. Az indítványozás kapcsán előkérdés, hogy a Ketr. 4. § (2) és (3) bekezdéseinek, 5. § (2) bekezdése első mondatának és (4) bekezdésének alkotmányosságát az Alkotmánybíróság felülvizsgálhatja-e, vagy e kérdéskörben az indítvány érdemi elbírálását az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésében rögzített hatáskör-korlátozó szabály akadályozza. Az ombudsmani indítványban ugyancsak támadott Ketr. 14. §-a, valamint a Ketr. 17. § (2) bekezdése álláspontom szerint ugyanakkor szabályozási tartalmánál fogva nem vet fel ilyen kérdést.

Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése értelmében mindaddig, amíg az államadósság a teljes hazai össztermék felét meghaladja, az Alkotmánybíróság a 24. cikk (2) bekezdés b)-e) pontjában foglalt hatáskörében a központi költségvetésről, a központi költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről, az illetékekről és járulékokról, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények Alaptörvénnyel való összhangját kizárólag az élethez és az emberi méltósághoz való joggal, a személyes adatok védelméhez való joggal, a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához való joggal vagy a magyar állampolgársághoz

kapcsolódó jogokkal összefüggésben vizsgálhatja felül, és ezek sérelme miatt semmisítheti meg. E szabály a korábbi Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában rögzített, népszavazásra nem bocsátható tárgykörrel állítható párhuzamba, így – a 22/2012. (V. 11.) AB határozat alapján – a népszavazási tiltott tárgykörben kifejtettek az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésének értelmezése során is irányadóak.

Az Alkotmánybíróság a vizitdíj, kórházi napidíj és felsőoktatási tandíj eltörlésére irányuló népszavazási kezdeményezések kapcsán részletesen áttekintette és továbbfejlesztette az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjának jelentéstartamát. Megállapította, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a *tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése* áll összhangban. A költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról szóló törvény az adott alkotmányi rendelkezés közvetlen végrehajtásaként megjelenő törvényhozási tárgykört jelenti. A költségvetésről szóló törvény fogalmába semmiképpen sem tartozhat bele az összes olyan jogszabály, amelynek pénzügyi-költségvetési vonzata van. Valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy abból okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása.

A Ketv. hivatkozott rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatából és rendelkezésinek esetleges megsemmisítéséből álláspontom szerint nem következik kényszerítően a költségvetési törvény módosításának szükségessége, és az egyértelműen nem járna a költségvetési gazdálkodás jelentős módosulásával. Az Alaptörvény 28. cikkéből következően a jogszabályokat elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni. Hangsúlyozom, hogy e cikk nem a *jogalkotó* szubjektív célját, hanem a *jogszabályban megnyilvánuló*, objektív célt helyezi előtérbe. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése – az Alaptörvény N) cikk (3) bekezdésével összhangban – csak azt hivatott kizárni, hogy az Alkotmánybíróság döntése a költségvetési gazdálkodást veszélyeztesse.

Álláspontom szerint a Ketv. 4. § (2)-(3) bekezdése, illetve az 5. § (2) és (4) bekezdése, a szolgálati járandóság személyi jövedelemadóval történő csökkentésére vonatkozó rendelkezések érintik ugyan a költségvetést, de egyrészt kizárólag a költségvetés bevételi oldalát, másrészt pedig a felülvizsgálat nem vonná maga után a költségvetési gazdálkodás jelentős mértékű módosítását, tekintettel különösen arra, hogy az esetleges változások összköltségvetéshez viszonyított mértéke alacsony. Az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésének már kiemelt teleologikus értelmezéséből nem következik az, hogy az Alkotmánybíróság ne vizsgálhatná a Ketv. hivatkozott rendelkezéseinek alkotmányosságát. Mindezekre együtt összességében álláspontom szerint az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése nem akadályozza az indítvány érdemi elbírálását.

3. A Ketv.-t az Országgyűlés 2011. november 28-án fogadta el. A törvény 2011. december 9-i kihirdetését követően, 2012. január 1-jén – a Ketv. 64. § (2) bekezdése és a 104. § (2) bekezdése kivételével – hatályba is lépett, és már 2012. január 1-től megszüntette a korhatár előtti öregségi nyugdíjakat, valamint átalakította azokat korhatár előtti ellátássá vagy szolgálati járandósággá.

A Ketv. 3. § (1) bekezdése értelmében 2011. december 31-ét követő kezdő naptól korhatár előtti öregségi nyugdíj nem állapítható meg. Korhatár előtti öregségi nyugdíjnak minősül: az öregségi nyugdíjkorhatárt be nem töltött személynek járó előrehozott öregségi nyugdíj, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj, korkedvezményes nyugdíj, bányásznyugdíj, korengedményes nyugdíj, az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet alapján megállapított öregségi nyugdíj, a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos

rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj, az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj, az országgyűlési képviselők javadalmazásáról szóló 1990. évi LVI. törvény 2012. január 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján megállapított öregségi nyugdíj és a szolgálati nyugdíj.

A korábban már megállapított ellátásokat más jogcímen, ún. korhatár előtti ellátásként, átmeneti bányászjáradékként, balettművészeti életjáradékként, illetve fegyveresek esetében szolgálati járandóságként folyósítják tovább.

A változások azonban nem érintik az 1949-ben vagy azt megelőzően született személyek korhatár előtti öregségi nyugdíját, az 1954-ben vagy azt megelőzően született fegyveresek szolgálati nyugdíját, valamint a nők 40 év jogosultsági idő alapján életkortól függetlenül megállapított kedvezményes öregségi nyugdíját. Ezen ellátásokat ugyanis 2012. január 1-től hivatalból – a 2012. januári nyugdíjmelés mértékével növelt összegben – öregségi nyugdíjként folyósítják tovább.

2012. január 1-jétől korhatár előtti ellátásra 2011. december 31-ét követő kezdő naptól jogosult

- az, aki 2011. december 31-éig az előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíj igénybeviteléhez a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint szükséges életkort betöltötte, és szolgálati időt megszerezte,
- az az 1953. évben született nő, aki 59. életévét betöltötte és a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-éig legalább 37 év szolgálati időt szerzett,
- az, aki a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig, de legkésőbb 2012. december 31-éig a Tny. 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint korkedvezményre jogosultságot szerzett,
- az, aki 2011. december 31-éig a bányásznyugdíjról szóló 150/1991. (XII. 4.) Korm. rendelet 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint a bányásznyugdíjra való jogosultságot megszerezte,
- az, aki 2011. december 31-éig az egyes művészeti tevékenységeket folytatók öregségi nyugdíjra jogosultságáról szóló 5/1992. (I. 13.) Korm. rendelet 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai szerint öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett,
- az, aki esetében a biztosítással járó jogviszonyának megszüntetéséhez szükséges egyoldalú jognyilatkozatot 2012. január 1-jét megelőzően a másik féllel írásban közölték, vagy a jogviszonyt megszüntető megállapodást 2012. január 1-jét megelőzően írásban megkötötték, feltéve, hogy a biztosítással járó jogviszony megszűnését követő nap 2012. évben van, és a jogosult a biztosítással járó jogviszony megszűnését követő napon a 2011. december 31-én hatályos szabályok szerint az 1. § c) pont ca), cb), cd), ce) vagy cf) alpontja szerinti korhatár előtti nyugellátásra jogosult lett volna,

feltéve, hogy a korhatár előtti ellátás kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be, a korhatár előtti ellátás kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem áll, átmeneti bányászjáradékra vagy balettművészeti életjáradékra nem jogosult, és a korhatár előtti ellátás kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesül.

2011. december 31-ét követő kezdő naptól szolgálati járandóságra jogosult az a személy,

- akivel a Hszt., illetve a Hjt. alapján a felmentését, nyugállományba helyezését 2012. január 1-jét megelőzően írásban közölték, ha a szolgálati viszony megszűnését követő napon a Hszt., illetve a Hjt. 2011. december 31-én hatályos szabályai alapján folyósított szolgálati nyugdíjra lett volna jogosult,
- aki 2011. december 31-én a Hszt. vagy a Hjt. 2012. január 1-jét megelőzően hatályos szabályai, vagy a fegyveres erők és a fegyveres testületek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 10. törvényerejű rendelet alapján megállapított rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban részesült, ha a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából figyelembe vehető szolgálati ideje 2011. december 31-én eléri a 25 évet, beleszámítva a szolgálati időbe a rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban eltöltött időt is, vagy
- aki 1954-ben vagy azt megelőzően született, 2011. december 31-én a Hszt. vagy a Hjt. szerinti szolgálati viszonyban állt, és a szolgálati nyugdíjjogosultság szempontjából figyelembe vehető szolgálati ideje 2011. december 31-én eléri a 25 évet,

feltéve, hogy a szolgálati járandóság kezdő napjáig az öregségi nyugdíjkorhatárt nem töltötte be, a szolgálati járandóság kezdő napján biztosítással járó jogviszonyban nem áll, és a szolgálati járandóság kezdő napján rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak, illetve a szolgálati nyugdíj megállapítására vonatkozó, Ktv. által hatályon kívül helyező rendelkezések alapján hozott számos ember egzisztenciális döntést, mely következményei a hatályos törvény alapján bírálандók el. A Ktv. rendelkezéseit a korábbi szabályozással egybevetve az állapítható meg, hogy jelentősen, rövid időn belül, az új jogszabályi környezetre való felkészülést lehetővé tévő szabályok hiányában változtak a korhatár előtti ellátások jogszabályi keretei.

4. A nyugdíj célja, hogy meghatározott szolgálati időre és a biztosított életkorára tekintettel ellátást biztosítson. Nyugdíjpolitikai szempontok alapján a jogalkotó kedvezményeket határozhat meg az általános öregségi nyugdíjra vonatkozó szabályokhoz képest

A korhatár előtti ellátásról, valamint a szolgálati járandóságról is megállapítható, hogy az elnevezésükben történt jogalkotói változtatás ellenére is – tartalmukat, funkciójukat, hatásukat tekintve – ténylegesen nyugellátásnak minősülnek. A korhatár előtti ellátás, a szolgálati járadék és a nyugellátás közötti különbségek ellenére maga a Ktv. is egy fogalmi körben kezeli ezeket a jogintézményeket. A korhatár előtti ellátás, valamint a szolgálati járandóság korábbi biztosítási jogviszonyt feltételező, ahhoz kötött ellátás. A Tny. 2011. december 31-ig hatályos rendelkezései szerint a társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátásnak minősült az öregségi nyugdíj, ami a korhatár előtti ellátásokat is magába foglalta. A Hszt. 2011. december 31-ig hatályos 181.§-a, valamint a Hjt. 2011. december 31-ig hatályos 202.§ (1) bekezdése rendelkezett a szolgálati nyugellátás jogosultságról. Megjegyzendő, hogy az adózás szempontjából az érintett korhatár előtti ellátások szintén nyugdíjnak minősülnek.

Az alkotmánybírói gyakorlat egyértelmű abban a kérdésben, hogy valamely ellátást alkotmányossági szempontból nem elnevezése, hanem tartalma alapján kell megítélni. A Ktv. szerinti juttatásokban szerepet kap a szolidaritási elem is, mivel az érintett az ellátásra a Tny.-ben meghatározott nyugdíjkorhatárnál korábban (kevesebb szolgálati idő után) szerez jogot. Mégis ez ellátási formánál a biztosítási elem is szerepet játszik, hiszen az ellátásra csak járulékfizetéssel fedezett biztosítási jogvissonnyal lehet jogosultságot szerezni. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében pedig azoknál az ellátásoknál, ahol a biztosítási elem dominál, az ellátás megvonását, csökkentését, vagy tartalmának átalakítását a tulajdonhoz való

jog szabályai szerint kell megítélni, ezért álláspontom szerint a Ktv. vonatkozó rendelkezéseinek alaptörvény-ellenessége az Alaptörvény XIII. cikke alapján is felmerülhet.

Tekintettel azonban arra, hogy a korhatár előtti ellátások esetében a szolidaritási elemnek (mint a törvényhozó által biztosított kedvezménynek) is szerepe van, indítványomat a szerzett jogok védelemben részesítésére kívánom alapozni, amelyet a Ktv. szerinti ellátásokkal kapcsolatban minimálisan érvényesíteni szükséges.

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogállamiság alkotmányjogi elvétől elválaszthatatlan a jogbiztonság. A szerzett jogok védelme a jogállamiság legfontosabb elemét képező jogbiztonság alapján áll fenn. A jogbiztonság követelménye korlátozza az államot, mivel megköveteli a megszerzett jogok védelmét, a múltban keletkezett, tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozását.

„Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság elve többek között megköveteli a szerzett jogok védelmét, a véglegesen teljesezésbe ment jogviszonyok érintetlenül hagyását, továbbá a múltban keletkezett tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozhatóságát. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 81.; 62/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 364, 367.; 5/1998. (III. 1.) AB határozat, ABH 1998, 82, 86.] A társadalombiztosítás szolgáltatásaival kapcsolatban a 43/1995. (VI. 30.) AB határozat rendelkező részében az Alkotmánybíróság kimondta, hogy a jogbiztonság, mint a jogállamiság leglényegesebb fogalmi eleme és a szerzett jogok védelmének elvi alapja, a szociális rendszerek stabilitása szempontjából különös jelentőségű. A határozatban kifejtette, hogy „a szolgáltatásokat és a hozzájuk fűződő várományokat nem lehet sem alkotmányosan megfelelő indok nélkül, sem pedig egyik napról a másikra megváltoztatni.” (ABH 1995, 188, 193, 195.)

5. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság számos határozatában kimondta, hogy a jogbiztonság kiemelkedően fontos jogállami érték, és ebből meghatározott kötelezettségek hárulnak mind a jogalkotó, mind a jogalkalmazó szervekre. Ahogyan pedig arra az Alkotmánybíróság felhívta a figyelmet a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja az ún. jogállam klauzulát, tehát az eddig kialakított alkotmánybírósági gyakorlat relevánsnak tekinthető a vizsgálat során. A jogbiztonság elve a *jog viszonylagos állandóságába vetett bizakodást védi*, arra tekintettel, hogy a jogalanyok a helyzetükre vonatkozó jogszabályok alapján döntéseket hoztak vagy hozhattak. Az Alkotmánybíróság számos határozatában utalt arra, hogy a jogbiztonság védelme egyben a jog állandóságába vetett bizalom védelme, ezen a bizakodáson pedig az érintettek jelentős döntése alapult vagy alapulhatott.

A korhatár előtti öregségi nyugdíjak alapvető szabályait megváltoztató törvényi rendelkezéseknek tehát *eleget kell tenniük a bizalomvédelemből következő követelményeknek*. A megváltozott munkaképességűek egzisztenciális döntéseire hatással van az a feltételezés, hogy az ellátásra való jogosultság megállapításakor hatályban lévő szabályok szerint számíthatnak az ellátásra. Ilyen esetben az ellátás összegének és tartalmának alapvető változtatására az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján csak hosszú átmeneti idő elteltével kerülhet sor. Jelen esetben a jogalkotó semmilyen, az érintett ellátottak védelmére vonatkozó szabályt nem alkotott, és az átmenet nélküli változtatásnak nincs különös indoka.

Önmagában az, hogy a törvényhozó a korábban korhatár előtti öregségi nyugdíjra jogosultak személyeket milyen összegű és tartalmú ellátással kívánja segíteni, szociálpolitikai kérdés, és a jogalkotó szabad mérlegelésének tárgya. A Ktv. által kialakított új, átmeneti időszak nélkül bevezetett rendszere azonban álláspontom szerint sérti az Alaptörvény B) cikk (1)

bekezdéséből következő bizalomvédelem követelményét.

Az alapvető jogok biztosának nincs lehetősége annak kezdeményezésére, hogy az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességét állapítson meg egy lényeges szabályozási hiányossággal összefüggésben. Az említett lehetőség hiánya ugyanakkor nem zárja ki azt, hogy az alapvető jogok biztosa indítványában felhívja az Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy egy adott jogi szabályozás kapcsán az esetleges jogalkotói feladat elmulasztására, különösen akkor, ha a szabályozás hiátus alapvető alkotmányos jogok, követelmények érvényesülését gátolja.

Felhívom tehát az Alkotmánybíróság figyelmét, hogy szükséges lehet annak vizsgálata, hogy a Ktv. szabályai, e körben az új ellátási rendszer bevezetésének időszerűségére vonatkozó rendelkezések megfelelő garanciákat tartalmaznak-e a tekintetben, hogy a 2011. december 31-ig ellátásban részesülők egzisztenciális döntéseit hosszabb távra is megalapozó ellátása rövid időn belül ne változzon jelentős mértékben. Ennek hiányában felmerülhet az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következő, a jogbiztonság körébe tartozó bizalomvédelem sérelme, felvetve a jogalkotói mulasztás kérdését.

6. A Ktv. 4. § (2) bekezdése értelmében az országgyűlési képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíja helyébe lépő korhatár előtti ellátásának továbbfolyósított összegét úgy kell meghatározni, hogy a jogosultak 2011 decemberére járó, az országgyűlési képviselők korhatár előtti öregségi nyugdíjának havi összegét csökkenteni kell a személyi jövedelemadó mértékével. A 4. § (3) bekezdés szerint, ha a személyi jövedelemadó mértéke megváltozik, a (2) bekezdés szerinti csökkentett korhatár előtti ellátás folyósított összegét módosítani kell. Az 5. § (2) bekezdésének első mondata a szolgálati járandóság továbbfolyósított összegét úgy rendeli meghatározni, hogy a jogosultnak 2011 decemberére járó szolgálati nyugdíj havi összegét – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – csökkenteni kell a személyi jövedelemadó mértékével. A szintén támadott 5. § (4) bekezdés szerint, ha a személyi jövedelemadó mértéke megváltozik, a (2) bekezdés szerinti csökkentett szolgálati járandóság folyósított összegét módosítani kell.

A korhatár előtti ellátásról, valamint a szolgálati járandóságról is megállapítható, hogy az elnevezésükben történt jogalkotói változtatás ellenére is – tartalmukat, funkciójukat, hatásukat tekintve – ténylegesen nyugellátásnak minősülnek, melyek járulékfizetésen alapulnak.

A nyugellátásként továbbműködő korhatár előtti ellátás és a szolgálati járadék az SZJA tv. alapján adómentes, tehát személyi jövedelemadó kötelezettség nem terheli. Az adómentesség állami garانتálása önmagában nézve tekinthető adókedvezménynek, mely megvonásának korlátairól az Alkotmánybíróság határozott és következetes álláspontot alakított ki, amelynek értelmében az adókedvezményekre senkinek nincs Alkotmányon alapuló alanyi joga.

Álláspontom szerint a Ktv. 4. § (2) bekezdésének alkotmányossági megítélése során azonban azt kell kiindulópontnak tekinteni, hogy *a biztosítás szabályai szerint számított nominális nyugdíj sérthetetlen, a biztosítás és szolidaritás arányainak önkényes megváltoztatása alkotmányosan kizárt*. Ez a jogállamiságra visszavezethető tétel nem csupán azt a követelményt támasztja az állammal szemben, hogy normatív aktusokkal (pl. jogalkotás útján), vagy hogy egyedi döntésekkel ne csökkenjen nominálisan a nyugdíj összege, hanem azt is, hogy a nyugdíjat terhelő közterhek ne váljanak az érintett számára súlyosabbá. A szerzett jogok szempontjából ugyanis nincs jelentősége annak, hogy a nyugdíj összege csökken, vagy pedig a nyugdíjat olyan új elvonás terheli, ami korábbiakban nem terhelte. Ezt a körülményt kell figyelembe venni abban az esetben, amikor a jogalkotó a biztosítás szabályai szerint számított nyugdíjat terheli meg adóval.

A fentiekre figyelemmel álláspontom szerint a Ketv. 4. § (2) bekezdése az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével ellentétesen von el szerzett jogot.

7.1. A Ketv. új rendelkezéssel egészült ki a szolgálati járandóság folyósításának szüneteltetése kapcsán. A Ketv. 14. § (1) bekezdése értelmében a szolgálati járandóság folyósítását szüneteltetni kell, ha a jogosult a szolgálati jogviszonyának időtartama alatt a) öt évig terjedő vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekményt, vagy b) öt évet el nem érő szabadságvesztéssel büntetendő szándékos testi sértés [Btk. 170. § (2) bekezdés], személyi szabadság megsértése [Btk. 175. § (1) bekezdés], emberkereskedelem [Btk. 175/B. § (1) bekezdés], embercsempészség [Btk. 218. § (1) bekezdés], hivatali visszaélés (Btk. 225. §), bántalmazás hivatalos eljárásban [Btk. 226. § (1) bekezdés], vesztegetés [Btk. 251. § (1) bekezdés, 253. § (1) bekezdés, 254. § (1) bekezdés], befolyás vásárlása (Btk. 256/A. §), vesztegetés nemzetközi kapcsolatban [Btk. 258/B. § (1) bekezdés, 258/C. § (1) bekezdés], vagy befolyással üzérkedés és befolyás vásárlása nemzetközi kapcsolatban [Btk. 258/E. § (2) bekezdés] bűncselekményt követett el, és az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült. A (2) bekezdés szerint a szolgálati járandóság folyósítását a Ketv. 9. § alapján jogosult személy esetén, ha a jogosult már a szolgálati járandóságot megállapító határozat jogerőre emelkedésekor az (1) bekezdés szerinti, az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények hatálya alatt állt, a szolgálati járandóság kezdő napjától, b) az a) pontban nem említett esetben az (1) bekezdés szerinti szüneteltetési oknak a nyugdíjfolyósító szerv általi megállapítását követő hónap első napjától kell szüneteltetni.

Tartalmát tekintve a Ketv. 14. § (1) bekezdése büntetőjogi szankció. Olyan „mellékbüntetés”, amelyet minden esetben alkalmazni kell, ha a jogosult az ott meghatározott bűncselekményeket elkövette. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében „a jogkorlátozás alkotmányossági megítélésénél nem annak van döntő jelentősége, hogy azt melyik jogág szabályozza, vagy alakilag milyen eljárásban történik, hanem annak, hogy a korlátozó szabály eleget tesz-e az Alkotmányban rögzített, valamint abból levezethető formai és tartalmi követelményeknek, és hogy az adott eljárás kellő garanciával körülbástyázott-e.” Jelen esetben sem annak van jelentősége, hogy a szolgálati jogosultság folyósításának bűncselekmény elkövetése miatti szüneteltetését nyugdíj-jogszabály vagy a Büntető Törvénykönyv rendeli el, hanem annak, hogy a szabályozás megfelel-e az Alaptörvénynek.

Az Alkotmánybíróság a 11/1992. (III. 5.) AB határozatban rögzítette az *alkotmányos büntetőjogból* – mint a jogállamiságból levezethető tételből – származó követelményeket. Ennek értelmében „büntető jogszabályok alkotmányosságát nem csupán az Alkotmányban kifejezetten szereplő büntetőjogi garanciákkal kell mérni. A büntetőjogra számos más alapelv és alapjog is irányadó.”

A törvényhozónak széles mérlegelési joga van abban a kérdésben, hogy milyen büntetéseket és más joghátrányokat kapcsol a bűncselekmények elkövetéséhez. Az azonban következik az Alaptörvényből, hogy a büntetőjogi eszközrendszer állam általi felhasználása nem lehet önkényes.

A jogállamiság elvéből levezethető tehát az önkényes büntetőjogi szankció alkalmazásának a tilalma. Ezzel hozható összefüggésbe, hogy az egyes bűncselekmények elkövetőivel szemben a büntetés mértékét – a Büntető Törvénykönyv keretei között – a bíróságok egyedi döntéssel határozzák meg, melyben mérlegelik a konkrét eset tárgyi és alanyi körülményeit. A jogrendszerben nem példa nélküli, hogy bűncselekmény elkövetéséhez jogszabály normatív módon kapcsol jogkövetkezményt. Tipikusan ilyen, amikor valamilyen vállalkozás végzésének vagy foglalkozás betöltésének feltétele a büntetlen előélet. Ilyen

esetekben azonban a jogállamiságból eredő követelmény, hogy összefüggés legyen a normatív módon alkalmazott szankció és a cselekmény, illetve elkövetője között. Okozati összefüggés hiányában a szankció alkalmazása önkényes.

A szolgálati járandóság nem *ex gratia* juttatás, hanem biztosítási alapon járó juttatás, funkcióját tekintve nyugellátás, amelyre a jogosultnak törvényen alapuló, alanyi joga van. E juttatás folyósításának Kety. 14. § (1) bekezdése szerinti szüneteltetése az érintett számára joghátrány.

A Kety. 14. § (1) bekezdése nem teszi a szünetelés feltételévé, hogy az elkövető cselekménye összefüggjön akár szolgálati jogviszonyával, akár a szolgálati járandósággal. Erre tekintettel álláspontom szerint önkényes az, hogy a Kety. 14. § (1) bekezdése az ott meghatározott bűncselekmények automatikus jogkövetkezményeként határozza meg a folyósítás szüneteltetését.

Ennek alapján ellentétes az „alkotmányos büntetőjog”, ezen keresztül pedig a jogállamiság Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített elvével.

A korábbi biztosítási jogviszonyt is feltételező szolgálati járandóság a fentiekre tekintettel akkor is folyósítandó, ha a jogosult a Kety.-ben felsorolt bűncselekmények valamelyikét követi el. A nyugdíjjogosultság pedig fennáll szabadságvesztés (előzetes letartóztatás) idejére is.

A szociális biztonsághoz való joggal összefüggésben követelmény, hogy a társadalombiztosítási és szociális intézményi rendszer a megélhetéshez szükséges ellátásra vonatkozó jogosultságot megvalósítsa. „Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/E. §-ában meghatározott szociális biztonsághoz való jog tartalmát úgy fogalmazta meg, hogy az a szociális ellátások összessége által nyújtandó olyan megélhetési minimum állami biztosítása, amely elengedhetetlen az emberi méltósághoz való jog megvalósulásához. Ezt az ellátáshoz való jogot az állam a társadalombiztosítás és szociális intézményrendszerek létrehozásával, működtetésével valósítja meg. [26/1993. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1993, 196, 198-199.; 32/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 251, 254.] E kötelezettség nem jelenti azt, hogy az állam ne köthetné meghatározott feltételek bekövetkezéséhez – többek között a megélhetési minimumot biztosító kereső tevékenység folytatásának, vagyis a nyugellátásra való rászorultság hiányához – a korhatár előtti nyugdíj igénybevételét, amelyet azért tett lehetővé, mert vagy az igénylő életkora, illetve egészségi állapota miatt már nem képes munkát végezni, vagy foglalkoztatáspolitikai okból biztosítani akarta, hogy a munkaerőpiacon feleslegessé vált, de a nyugdíjkorhatárt el nem érő személyek ne maradjanak ellátás nélkül.”

A szolgálati járandóság esetében is számításba lehet venni, mindenesetre kizárni nem lehet idősebb korú személyeket, akik mint rászoruló az adott esetben megélhetésük egyetlen forrását jelentő ellátás nélkül maradhatnak, a róluk való gondoskodással kapcsolatos mögöttes állami kötelezettség kiürülne.

A szociális járadék szüneteltetése a fentiek alapján az Alaptörvény XIX. cikkével ellentétesen korlátozza a szociális biztonsághoz való jogot is.

7. 2. A Kety. ugyanezen 14. §-ának (3) bekezdése további rendelkezéseket fogalmaz meg a szüneteltetési ok megállapítása céljából: a) a nyugdíjmegállapító szerv a szolgálati járandóság megállapítására irányuló eljárása során elektronikus úton továbbítja a jogosult természetes személyazonosító adatait, b) a nyugdíjfolyósító szerv havonta elektronikus úton továbbítja a szolgálati járandóságban részesülő személyek természetes személyazonosító adatait a bűnügyi nyilvántartó szervnek. A (4) bekezdés értelmében a bűnügyi nyilvántartó szerv a (3) bekezdésben meghatározott személyek természetes személyazonosító adatait összeveti a büntettek nyilvántartásában kezelt adatokkal. Ha az összevetés alapján a bűnügyi nyilvántartó szerv azt

állapítja meg, hogy a (3) bekezdésben meghatározott személy az (1) bekezdés szerinti bűncselekményt követett el, és az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült, e tény, a bűncselekmény vagy bűncselekmények elkövetésének idejét, valamint az érintett természetes személyazonosító adatait továbbítja a Hszt. 199. §-ában és a Hjt. 225. §-ában meghatározott központi személyügyi nyilvántartásokat kezelő szervezeteknek (a továbbiakban együtt: központi személyügyi nyilvántartást kezelő szerv). Továbbá az (5) bekezdés szerint a központi személyügyi nyilvántartást kezelő szerv a bűnügyi nyilvántartó szervtől átvett adatokat összeveti az általa kezelt központi személyügyi nyilvántartás adattartalmával. Ha az összevetés alapján a központi személyügyi nyilvántartást kezelő szerv azt állapítja meg, hogy a (3) bekezdésben meghatározott személy az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a szolgálati viszonyának időtartama alatt követte el, és az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól nem mentesült, e tényről, valamint az érintett személy természetes személyazonosító adatairól tájékoztatja a (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a nyugdíjmegállapító szervet, a (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben pedig a nyugdíjfolyósító szervet.

A személyes adatok védelméhez való jog tartalmát az Alkotmánybíróság, elvi jelentőségűnek tekintett, 15/1991. (IV. 13.) AB határozatában bontotta ki, melyben nem hagyományos védelmi jogként értelmezte azt, hanem – annak aktív oldalát is figyelembe véve – információs önrendelkezési jogként. Az Alkotmánybíróság szerint „e jog tartalma az, hogy mindenki maga rendelkezik személyes adatainak feltárásáról és felhasználásáról. Kivételesen törvény elrendelheti személyes adat kötelező kiszolgáltatását, és előírhatja a felhasználás módját is. Az ilyen törvény korlátozza az információs önrendelkezés alapvető jogát, és akkor alkotmányos, ha megfelel az Alkotmány 8. §-ában megkövetelt feltételeknek”. Az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot feldolgozni csak pontosan meghatározott és jogszerű célból szabad. Az adatfeldolgozásnak minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak.

Figyelemmel arra, hogy a Ktv. 14. § (1)-(2) bekezdéseinek megsemmisítését indítványozom, megszűnik az a legitim cél, amely alapján személyes adat, és különösen a bűnügyi személyes adat kezelése, továbbítása, azzal kapcsolatos bármilyen adatkezelési művelet végzése jogszerű lenne.

Megjegyzem továbbá, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapíthat meg, az alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érdek védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az Alkotmánybíróság által kialakított általános alapjogvédelmi teszt szerint egy alapjog korlátozása akkor tekinthető alkotmányosnak, ha azt egy másik alapjog vagy szabadság védelme, érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme szükségessé teszi, és a kívánt cél más módon nem érhető el. Az alapjog alkotmányos korlátozásához tehát szükséges, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményének: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. Ebből következően a törvényhozó köteles a korlátozás során az adott cél elérése alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni.

Megállapításra vár, hogy mely alapjog, szabadság, érték védelme feszül annak háttérében, indokaként hogy tekintet nélkül arra, hogy a szolgálati járandóságra jogosult bármely személy valóban bűncselekményt követett-e el, természetes személyazonosító adatait mindenképpen a

bűnügyi nyilvántartásba továbbítja a meghatározott szerv, adott esetben havonta lekérdezi az adatokat.

A 144/2008. (XI. 26). AB határozatban, amely többek között a bűnügyi nyilvántartásról és erkölcsi bizonyítványról szóló 1999. évi LXXXV. törvény részleges alkotmányellenességét mondta ki, az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „a bűnügyi nyilvántartás olyan – részlegesen – egymástól elkülönítetten működő, de számos esetben szükségképpen összekapcsolható adatbázisok összessége, amelyek egyenként is a személyes és a különleges adatok kivételesen nagy mennyiségű adatállományát tartalmazzák.” Az Alkotmánybíróság az adatbázisok létezését, az adatok kezelését a bűnügyi személyes adatokkal kapcsolatos információs önrendelkezési jog szükségképpeni korlátozásaként értékelte.

Az Alkotmánybíróság hivatkozott döntése értelmében tehát nem eleve alaptörvény-ellenes a személyes adatok védelméhez való jog korlátozása a bűnügyi nyilvántartás kapcsán. Azonban a korlátozás alaptörvény-ellenessé válik, ha a személyes adat felvétele és kezelése nyilvánvalóan szükségtelen a cél megvalósulása szempontjából. Az adatkezelés célja vitatható. Távoli az összefüggés a szolgálati járandóság szüneteltetése – és mint járulékfizetésen alapuló nyugellátáshoz való jog szükségtelen és indokolatlan korlátozása – és az információs önrendelkezési jog korlátozása között. Az információs önrendelkezési jog érvényesülését nem az un. készletező adatkezelés szolgálja, hanem az érintett önkéntes eljárása. Nem felel meg az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének a személyes adatok általános, egyedi cél nélküli korlátozása.

8. Alapjogi szempontból visszas helyzetet teremt a Ktv. 17. § (2) bekezdése, mivel több alapjoggal összefüggésben is sérti az Alaptörvényt. E bekezdés értelmében, ha a korhatár előtti ellátásban vagy szolgálati járandóságban részesülő személy foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor, a) a nyugdíjmegállapító szerv a korhatár előtti ellátást, illetve a szolgálati járandóságot a jogsértést megállapító határozat jogerőre emelkedését követő hónaptól megszünteti, és b) a jogosultnak – ha a jogosult a korhatár előtti ellátásban, illetve a szolgálati járandóságban kevesebb, mint egy éve részesül – a folyósított korhatár előtti ellátás, illetve szolgálati járandóság teljes összegének megfelelő összeget, egyéb esetben a korhatár előtti ellátásnak, illetve a szolgálati járandóságnak a megszüntetést megelőző egy évben folyósított összegének megfelelő összeget kell fizetnie. A járulékfizetési kötelezettségen alapuló korhatár előtti öregség nyugdíjból átalakított korhatár előtti ellátás vagy szolgálati járandóság, korábbi megállapításommal összhangban, hatásait és funkcióját tekintve nyugellátás módjára értékelendő. A jogállamiság legfontosabb eleméhez, a jogbiztonsághoz hozzátartozik a szerzett jogok tiszteletben tartása, mely nem abszolút érvényű, kivételt nem tűrő szabály, a kivételeket az Alkotmánybíróság esetenként tudja megítélni.

Az indokolatlan jogkorlátozás mutatkozik abban, hogy ha a jogosultat foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges nyilatkozat hiányában foglalkoztatják, vagyis hétköznapi kifejezéssel élve „feketén dolgozik”, a Ktv. a nyugellátása folyósításának megszüntetését helyezi kilátásba. A törvény tehát olyan jogkövetkezményt állapít meg, mely két össze nem függő kérdéskört köt össze: a jogosult nyugellátásszerű ellátásának vagy járandóságának folyósítását, illetve adózási kötelezettség elmulasztását. Vitatható, hogy ez a jogkorlátozás (nyugellátás folyósításának megszüntetése) valóban az egyetlen módja és egyben legalkalmasabb eszköze a „feketemunka”, az adófizetés elkerülésének szankcionálására, vagy esetleg adójogi szabályok megfelelő kidolgozása alkalmasabb eszköz lenne.

A jogállamiság elvéből álláspontom szerint következik az, hogy valamely jogszabály megsértéséért nem alkalmazható olyan szankció, amely nincs összefüggésben az elkövetett

jogsértéssel. A Ktv. szerinti juttatás és az adóelkerülés között a legtávolabbi összefüggés sem mutatható ki. A szabályozás negatív értékítéletet tartalmaz, melynek a pusztán léte, megfogalmazása nem hatalmazza fel a jogalkotót arra, hogy a szerzett jog oltalma alatt álló nyugellátást szankcióként elvonja a jogosulttól.

Az Alkotmánybíróság a 31/1998. (VI. 25.) AB határozatában megvizsgálta, hogy a joggal való visszaélés milyen esetekben eredményezi a jogbiztonság sérelmét. E határozatában kifejtette, hogy „a demokratikus jogállamokban – így hazánkban is – a joggal való visszaélés tilalmának érvénye nem szorítkozik egyetlen jogágra, hanem e tilalom – az egyes jogágak sajátosságaitól függő formában – az egész jogrendszerben érvényre jut. A Magyar Köztársaságban az említett tilalomnak az egész jogrendszerre kiterjedő általános érvénye közvetlenül az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdéséből vezethető le. (...) Alkotmányellenes az olyan rendelkezés is, amely amiatt ütközik az említett tilalomba, mert a jogalkotó valamely jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használt fel” (ABH 1998, 240, 244, 246.).

9. Indítványomat *összegezve* álláspontom szerint

- a Ktv. megalkotása és hatálybaléptetése, valamint a korhatár előtti ellátás, valamint a szolgálati járadék kialakítása során a jogalkotó nem biztosította az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető bizalomvédelem követelményének érvényesülését;
- a Ktv. 4. § (2) és (3) bekezdései ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve);
- a Ktv. 5. § (2) bekezdésének első mondata, valamint (4) bekezdése ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve);
- a Ktv. 14. §-a ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve), XIX. cikkével (szociális biztonsághoz való jog), valamint VI. cikk (2) bekezdésével (személyes adatok védelméhez való jog);
- a Ktv. 17. §-ának (2) bekezdése ellentétese az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével (jogállamiság elve).
- Az Alkotmánybíróság figyelmébe ajánlom annak vizsgálatát is, hogy a Ktv. szabályai, e körben az új ellátási rendszer bevezetésének időszereiségére vonatkozó rendelkezések megfelelő garanciákat tartalmaznak-e a tekintetben, hogy a 2011. december 31-ig ellátásban részesülők egzisztenciális döntéseit hosszabb távra is megalapozó ellátása rövid időn belül ne változzon jelentős mértékben. Ennek hiányában felmerülhet az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következő, a jogbiztonság körébe tartozó bizalomvédelem sérelme, felvetve a jogalkotói mulasztás kérdését.

Mindezekre tekintettel kérem az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az Ktv. vonatkozó rendelkezéseinek alkotmányellenességét, és azokat semmisítse meg.

Budapest, 2012. október 4.

Prof. Dr. Szabó Máté sk.